

USV TIMISOARA
Facultatea Bioingineria Resurselor Animaliere

Aprobat,
Decan
Prof.univ.dr. Peț Ioan

Data.....

FIȘA DISCIPLINEI PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Științele Vieții "Regele Mihai I" din Timișoara
1.2 Facultatea	Facultatea de Bioingineria Resurselor Animaliere
1.3 Departamentul	-
1.4 Domeniul de studii	Biotehnologii
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Specializarea	Biotehnologii

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI				
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Univ. Dr. Elena-Mirela Samfira				
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Univ. Dr. Elena-Mirela Samfira				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E
				2.7 Regimul disciplinei	C
2.3 Codul disciplinei	DPPD.02.C.DFA.1				

*Conform planului de învățământ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator/proiect	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator/proiect	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	84				
3.8 Total ore pe semestru	140				
3.9 Numărul de credite	5				

*Conform planului de învățământ

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• -
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• -

6. Competențe specifice

Competențe profesionale	<p>Competențe cognitive:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor și metodelor de cunoaștere a elevilor specifice disciplinei Psihologia educației • Explicarea și interpretarea din perspectivă educațională a fenomenelor psihice, utilizând adecvat concepte și teorii de bază din domeniu • Utilizarea informațiilor învățare și obținute din observații pentru o autoanaliză critică a propriei activități și identificarea soluțiilor adecvate pentru ameliorarea acestora <p>Competențe funcțional - acționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/ situații bine definite, tipice domeniului Psihologia educației • Interpretarea rezultatelor acțiunilor educaționale din perspectiva unei gândiri pedagogice cu trei niveluri: comprehensiv, critic și creativ • Proiectarea unor strategii educaționale în scopul consilierii și tratării diferențiate a elevilor
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Exercițarea responsabilă a sarcinilor profesiei didactice conform principiilor deontologice • Elaborarea și respectarea unui program de lucru și realizarea atribuțiilor proprii cu profesionalism și rigoare • Aplicarea unor tehnici eficiente de comunicare în activitățile specifice muncii în echipă; asumarea unui rol în cadrul echipei și respectarea principiilor diviziunii muncii • Dezvoltarea abilităților de a construi relații educaționale democratice cu elevii, părinții și colegii din câmpul educațional • Aplicarea tehnicilor de învățare eficientă pentru formarea profesională inițială și dezvoltarea personală

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<p>Studentul/absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Descrie conceptele, teoriile, principiile, procedeele și metodele specifice domeniului educațional - Prezintă conținuturile specifice domeniului și corelează principalele teorii ale învățării - Descoperă individualitatea fiecărui elev, a punctelor forte, a nevoilor de sprijin, a dificultăților de învățare și implicațiile asupra învățării, în vederea ajustării procesului educațional - Identifică situațiile de risc și înțelege implicațiile potențiale negative ale unor contexte de viață, de dezvoltare, de relaționare și familiale - Corelează cunoștințele privind educația personală, antreprenorială, socială și pentru sănătate la un nivel care stimulează și susține pe orice persoană pentru creșterea nivelului de adaptare și rezolvare a problemelor - Descrie procesele și nevoile de dezvoltare fizică, cognitivă, emoțională și socială a elevilor - Susține și asistă dezvoltarea elevilor prin corelarea cu principiile de consiliere și regulile de protejare a fiecărei persoane din educație - Integrează normele de etică, de integritate academică și de conduită profesională - Analizează și corelează cunoștințele psihopedagogice în activitățile de formare și de îmbunătățire continuă a practicilor profesionale
Aptitudini	<p>Studentul/absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Construiește contexte de învățare autentică, în manieră integrată, în care elevii își valorifică experiențele de viață și interesele de cunoaștere - Identifică stările/problemele/dificultățile elevilor, privind comportamentul acestora și procesul de dezvoltare cu asistarea specializată psihopedagogică - Elaborează programe / proiecte de intervenție psihopedagogică personalizate și de grup, în vederea optimizării procesului de adaptare -

	<p>integrare educațională și socială</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adaptează procesul educațional la nevoile și particularitățile de învățare, prin strategii și decizii de proiectare și realizare didactică adaptată - Susține procesele de predare-învățare-evaluare și practicile de management al clasei/grupului în funcție de particularitățile sale - Identifică și aplică sistematic strategii fundamentate științific de abordare diferențiată și individualizată a copiilor/ elevilor/ tinerilor, pentru susținerea învățării și a dezvoltării acestora - Recunoaște decalajele de progres școlar, generate de factori variați (diferențe socio-economice, culturale, particularități individuale) și sprijină depășirea dificultăților de adaptare la mediul educațional și social larg - Identifică și combate violența în mediul școlar, inclusiv bullying-ului și cyberbullying-ului, consumul de substanțe nocive, infracționalității, traficului de minori și alte comportamente/ fenomene care pot afecta siguranța elevilor și starea lor de bine - Aplică metode și tehnici adecvate de investigare și autoevaluare sistematică a practicilor profesionale proprii - Participă periodic la activități de dezvoltare profesională continuă, în raport cu nevoile profesionale proprii și cu prioritățile locale sau naționale
Responsabilitate si autonomie	<p>Studentul/absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Abordează critic responsabilitățile profesiei didactice cu evidențierea complexității procesului de învățământ - Comunică eficient prin oferirea de feedback constructiv și susține implicarea activă a elevilor în propriul proces de învățare - Susține în mod specializat promovarea corectitudinii, obiectivității, justiției și adoptă practici educaționale stimulative și nediscriminatorii - Exprimă încredere în potențialul de dezvoltare al fiecărui copil/elev/tânăr și susține aspirațiile acestuia, prin abordări didactice diferențiate și individualizate - Apără/Respectă diversitatea etnică, socio-economică, lingvistică și religioasă a elevilor și a comunităților de proveniență ale acestora și gestionează implicațiile acestora asupra dezvoltării și învățării - Susține dezvoltarea socio-emoțională și morală a elevilor. - Susține familia/tutorii pentru a înțelege așteptările și rolul școlii, colaborând cu aceasta/ aceștia pentru reușita educațională a elevilor - Promovează educația pentru mediu și susține implicarea civică în dezvoltarea sustenabilă a comunității, oferind elevilor un exemplu de comportament responsabil - Experimentează situațiile de învățare din perspectiva obținerii unor rezultate de învățare referitoare la dezvoltarea sustenabilă, la formare spiritului civic și la pregătirea învățării pentru tot parcursul vieții - Afîșează/Manifestă echilibru profesional și capacitate de adaptare în diferite contexte, inclusiv în situații noi sau stresante, cu menținerea autorității adecvate în relație grupurile educaționale - Adaptează conduita pe baza reflecției asupra stereotipurilor și preconcepțiilor legate de rasă, etnie, gen, statut socio-economic și cultural, vârstă, abilitate, religie sau naționalitate

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Delimitarea structurală a problematicii și a conceptelor fundamentale specifice disciplinei Psihologia educației
8.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și înțelegerea particularităților de vârstă și individuale ale elevilor; • Explicarea rolului eredității, mediului și educației în formarea și dezvoltarea personalității elevilor; • Dezvoltarea abilităților de cunoaștere a personalității elevilor • Aplicarea adecvată metodelor de cunoaștere a personalității elevilor • Analiza fenomenelor psihice din perspectiva învățării și a reușitei școlare • Formarea abilităților de comunicare didactică eficientă • Manifestarea unei atitudini pozitive față de diversitatea elevilor • Dezvoltarea unor relații pozitive profesor-elev, bazate pe empatie,

	<p>comunicare asertivă și respect reciproc</p> <ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea abilităților digitale în lucrul cu elevii și conștientizarea posibilelor efecte negative asupra psihicului elevilor
--	--

9. Conținuturi

9.1. Curs	Număr ore	Observații
1. Introducere în psihologia educației.	2	Suportul de curs este distribuit studenților în format electronic, la începutul semestrului
2. Problematika dezvoltării: relația dintre ereditate, mediu și educație	2	Se recomandă parcurgerea prealabilă a suportului de curs de către studenți, în vederea unei instruirii interactive
3. Stadiabilitatea vieții psihice și caracterizarea psihologică a vârstelor școlare	2	Valorificarea experienței de viață a studenților
4. Personalitatea elevului: rolul ei în activitatea didactică	2	Prezentare PPT
5-6. Metode de cunoaștere a personalității elevilor	4	Exemple de metode cantitative și calitative
7. Învățarea și implicațiile ei în actul educațional: teoriile învățării abordate. Cum ne poate ajuta digitalizarea în procesul de învățare	2	Aplicarea digitalizării în învățarea între colegi prin intermediul forumurilor, proiectelor de grup sau documente partajate și săli de clasă globale.
8. Condiții psihice implicate în învățare: motivația, atenția, deprinderile	2	Prezentare PPT
9. Creativitatea elevilor	2	Valorificarea experienței de elev a studenților
10. Inteligența elevilor. Utilizarea platformelor online pentru evaluarea diferitelor tipuri de inteligență	2	Valorificarea experiențelor studenților cu diferite platforme online de evaluare a inteligenței. Reflecție critică asupra modului în care digitalizarea democratizează dezvoltarea serviciilor de informații sau consolidează inegalitățile
11. Comunicarea didactică	2	Prezentare PPT
12. Succesul și insuccesul școlar	2	Activitate frontală și de grup
13. Orientarea școlară și profesională	2	Valorificarea experienței de viață a studenților
14. Elemente de psihosociologie a grupurilor școlare	2	Prelegere interactivă
<p>Bibliografie</p> <p>Obligatorie:</p> <p>1. Samfira, E.M. - Psihologia educației. Manual pentru studenții programului de formare psihopedagogică, Editura Eurobit, Timișoara, 2018</p> <p>Suplimentară:</p> <p>1. Albu, G. - O psihologie a educației, Ed. Institutul European, Iași, 2005</p> <p>2. Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Bem, D. J. - Introducere în psihologie, Ed. Tehnică, București, 2002</p> <p>3. Băban, A. - Consiliere educațională, Ed. Imprimeria Ardealul, Cluj-Napoca, 2001</p> <p>4. Bernat, S. E., Tehnica învățării eficiente, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003</p> <p>5. Bonchiș, E. (coord.), Învățarea școlară, Ed. Universității Emanuel, Oradea, 2002</p> <p>6. Golu, P., Psihologia învățării și a dezvoltării, Ed. Fundației Humanitas, București, 2001</p> <p>7. Joița, E., Educația cognitivă, Editura Polirom, Iași, 2006</p> <p>8. Jude, I., Psihologie școlară și optim educațional, E.D.P., București, 2002</p> <p>9. Jurcău, N. (coord.), Psihologia educației, Ed. U.T. Press, Cluj-Napoca, 2001</p> <p>10. Neacșu, I. – Introducere în psihologia educației și a dezvoltării, Editura Polirom, Iași, 2010</p> <p>11. Negreț-Dobridor, I., Pânișoară, I.O., Știința învățării, Editura Polirom, Iași, 2005</p> <p>12. Samfira, E.M. (2018). Psychology and Educational Psychology în Hasan Arslan <i>An Introduction to Education</i> (Ed.), Cambridge Scholars Publishing, UK</p> <p>13. Samfira, E.M. – Educația la fermă. O abordare psihologică, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2017</p> <p>14. Sălăvăstru, D., Psihologia educației, Ed. Polirom, Iași, 2004</p> <p>15. Stănculescu, E. – Psihologia educației. De la teorie la practică, Editura Universitară, București, 2013</p>		
9.2. Seminar/laborator	Număr ore	Observații
1. Locul și rolul Psihologiei educației în sistemul	2	Studenții primesc caiet de seminar

științelor educației. Delimitări conceptuale în Psihologia educației		Fiind o universitate cu profil agricol, pornim de la conceptele de bază în înțelegerea psihismului
2. Ereditatea, mediul și educația – factori ai dezvoltării psiho-individuale	2	De citit despre teoriile educabilității
3. Stadiile dezvoltării ontogenetice ale ființei umane	2	Exemple din practica școlară
4. Personalitatea elevului: caracteristici temperamentale, caracteriale și aptitudinale	2	Determinarea tipului temperamental, înțelegerea influenței laturii dinamico – energetice asupra activității școlare Determinarea profilului caracterial propriu. Întocmirea unui profil aptitudinal pentru profesia didactică
5-6. Metode calitative și cantitative de cunoaștere a elevilor. Fișa de caracterizare psihopedagogică a elevilor	4	Exemple de aplicare a principalelor metode de cunoaștere a personalității elevilor
7. Instrumente digitale utilizate în învățare (Moodle, Duolingo, etc.)	2	Evaluarea unui instrument digital de învățare utilizat adaptat ritmului individual
8. Condiții psihice implicate în învățare (atenția, motivația, deprinderile)	2	Analiza unor studii de caz
9. Metode și tehnici de dezvoltare a potențialului creativ al elevilor	2	Exerciții de dezvoltare a creativității
10. Modalități de valorificare a teoriilor despre inteligență în actul educațional, platforme digitale de evaluare a inteligenței (CogniFit, EQ-i 2.0, Headspace, Mentimeter Poll, etc.)	2	Exerciții de utilizare a platformelor digitale de evaluare a inteligenței și analiza critică a acestora
11. Elemente definitorii ale procesului de comunicare didactică	2	Exerciții de comunicare
12. Cauze ale succesului și insuccesului școlar	2	Harta conceptuală a cauzelor succesului și insuccesului școlar
13. Realizarea orientării școlare și profesionale în școală	2	De citit despre OSP
14. Metode de cercetare a grupurilor școlare. Testul sociometric	2	Aplicarea testului sociometric
<p>Bibliografie</p> <p>Obligatorie:</p> <p>1. Samfira Elena-Mirela – Psihologia educației. Caiet de seminar ed. a II-a, Editura Agroprint, 2021</p> <p>Suplimentară:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atkinson, Rita, Atkinson, R., Smith, E., Bem, D. –Introducere în psihologie , Ed. Tehnică, București, 2002 2. Axline, Virginia – Play therapy, Ballantine, Books, New York, 1969 3. Băban, Adriana – Consiliere educațională, Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere, Editura PSINET, Cluj-Napoca, 2003 4. Cosmovici, A., Iacob, L. - Psihologie școlară, Editura Polirom, Iași, 2005 5. Dafinoiu, I. – Personalitatea, Metode calitative de abordare - Observația și interviul, Ed. Polirom, Iași, 2002 6. Goleman, D. – Inteligența emoțională, Editura Curtea Veche, București, 2008 7. Goleman, D. – Inteligența socială, Editura Curtea Veche, București, 2007 8. Hudițean, Al. – Metode de cunoaștere psihologică - Cunoașterea psihologică a elevilor, Editura "ALMA-MATER", Sibiu, 2001 9. Jurcău, N. – Psihologia educației, Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2008 10. Macsinga I. - Psihologia diferențială a personalității, Curs, Editura Mirton, Timișoara, 2003 11. Neacșu, I. – Introducere în psihologia educației și a dezvoltării, Editura Polirom, Iași, 2010 12. Rotariu, T., Iluț, P. - Ancheta sociologică și sondajul de opinie - Teorie și practică, Ed. Polirom, Iași, 2006. 13. Stănculescu, E. – Psihologia educației. De la teorie la practică, Editura Universitară, 2013 14. Verza, E., Verza, F., E. – Psihologia vârștelor, Editura Pro Humanitate, București, 2000 <p>Metode de predare/învățare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Curs: controversa academică, prelegerea interactivă, explicația, conversația euristică, problematizarea, studiul de caz, reflecția personală, dezbaterea, demonstrația • Seminar: brainstorming, mozaic, exercițiul, conversația, demonstrația, analiza SWOT, harta conceptuală 		

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei sunt concordante cu prevederile *Cadruului național al calificărilor din învățământul superior*, axându-se pe formarea a două categorii de competențe: profesionale și transversale. Parcurgerea conținuturilor disciplinei asigură bazele teoretice și aplicative ale pregătirii inițiale pentru profesia didactică.

11. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
11.1. Curs	Cunoștințe și abilități specifice disciplinei studiate	Examen – evaluare sumativă scrisă	60%
11.2. Seminar/laborator /clinici	Capacitatea de a aplica corect cunoștințe teoretice de specialitate în situații educaționale specifice	Evaluarea continuă, pe bază de portofoliu. Portofoliul de seminar va conține obligatoriu următoarele elemente: ➤ Completarea unei fișe de caracterizare psihopedagogică ➤ Minim 5 chestionare/exerciții de auto-cunoaștere completate	40%
11.3. Proiecte/referate			
11.4. Criterii de acceptare la evaluarea finală	Predarea portofoliului de seminar		
11.5 Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea corectă a limbajului de specialitate specific disciplinei studiate • Aplicarea achizițiilor în oferirea unui exemplu de soluționare a unui studiu de caz, pe baza metodelor de cunoaștere a personalității elevilor 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

Conf. Univ. Dr. Elena-Mirela Samfira

Conf. Univ. Dr. Elena-Mirela Samfira

Data avizării

Semnătura director departament

.....